

## **Диссертациялық кеңестің жұмысы туралы ЕСЕП**

8D019 - Арнайы педагогика бойынша мамандарды даярлау (6D010500 - Дефектология/ 8D01901 - Арнайы педагогика мамандарын даярлау) бағыты бойынша философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежелерін беру үшін диссертацияларды қорғау жөніндегі Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы диссертациялық кеңес

### **1. Өткізілген отырыстар саны жайлы мәліметтер**

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті жанындағы 8D019 - Арнайы педагогика бойынша мамандарды даярлау (6D010500 – Дефектология/ 8D01901 - Арнайы педагогика мамандарын даярлау) мамандығы бойынша Диссертациялық кеңесінің 2022 жылы 2 отырысы өткізілді (23.06.2022ж).

### **2. Диссертациялық кеңес отырыстарына жартысынан кем қатысқан кеңес мүшелерінің аты-жөндері (болған жағдайда)**

Диссертациялық кеңес отырыстарына жартысынан кем қатысқан кеңес мүшелері болған жоқ.

### **3. Оқу орындары көрсетілген докторанттардың тізімі.**

*Қалықбаева Алмагүл Жақанқызы*, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті;

*Дүйсенбаева Бибігүл Амангелдіқызы*, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті.

### **4. Есеп беру жылы бойынша диссертациялық кеңес келесі бөлімдерін бөліп қарағаны туралы диссертациялық жұмыстардың қысқаша талдауы:**

*Қалықбаева Алмагүл Жақанқызының* диссертациясы бойынша:

*1) қаралған жұмыстар тақырыптарын талдау;*

*Диссертация тақырыбы – «Инклюзивті білім беру жағдайында психикалық дамуы тежелген оқушылардың оқу жетістіктерін өзін-өзі бағалауын ұйымдастыру»*

*Мамандық: 6D010500-Дефектология*

*Ғылыми кеңесшілері – психол.ғ.д. Сатова А.К., философия докторы PhD Гражина Вальчак*

*Қорғау 2022 жылдың 23 маусымында өтті.*

*Жұмыста төмендегідей жаңа және сенімді нәтижелер алынған:*

- Психикалық дамуы тежелген оқушыларды бағалау және өзін-өзі бағалау ерекшеліктері туралы ғылыми деректер жеткіліксіз ұсынылған. Психикалық дамуы тежелген балаларды бағалау және өзін-өзі бағалау мәселесі бойынша заманауи ғылыми зерттеулерге егжей-тегжейлі талдау жасау керек;

- бастауыш мектепте нормотиптік білім алушылардың оқу жетістіктерін өзін-өзі бағалау туралы ғылыми деректер жинақталды. Бірақ психикалық дамуы тежелген оқушылардың өзін-өзі бағалауының ерекшеліктері туралы ғылыми деректер жоқ, сондай-ақ нормотиптік құрдастарымен, яғни инклюзивті білім

беру жағдайында психикалық дамуы тежелген балаларды бағалау және өзін-өзі бағалау мәселесі бойынша заманауи зерттеулерге талдау жоқ.

- бастауыш сынып оқушыларының оқу жетістіктерін өзін-өзі бағалаудың кейбір ерекшеліктері анықталды. Алайда, диссертация ғылыми гипотеза ретінде ұсынған психикалық дамуы тежелген білім алушыларда өзін-өзі бағалау дағдылары мен барабар өзін-өзі бағалауды қалыптастыру арасындағы байланыс жеткіліксіз негізделген.;

- «Инклюзивті білім беру жағдайында Блумның SMART және таксономия қағидаттарына негізделген бастауыш сынып оқушыларының оқу жетістіктерін өзін-өзі бағалау дағдыларын қалыптастыру моделі» әзірленді. Алайда, модельде модель құрылатын әдіснамалық тәсілдер көрсетілмеген, сонымен қатар модельдеу пәнінің, модельдеу пәнінің және педагогикалық процестің барлық қатысушылары өзара әрекеттесетін білім беру ортасының өзара әрекеттесу логикасы мен қолданыстағы қатынастары жеткіліксіз көрсетілген. Сонымен қатар, модельде Smart принциптері мен Блум Таксономиясының практикалық қолданылуы айқын көрінбейді (оларды "әдістерде" көрсетуден басқа).

*2) ғылым туралы Заңның 18-бабаның 3-тармағына және (немесе) мемлекеттік бағдарламаға сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғарғы ғылыми-техникалық комиссияның бақылауымен қалыптасқан ғылымның даму бағыттары мен диссертация тақырыбының өзара байланысы*

2022 жылғы 12 қаңтардағы толықтырулармен № 6 бұйрық; Мемлекет Басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2020 жылғы 01 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауы; Қазақстан Республикасының Білім және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы. ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 988 қаулысы; орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде бастауыш мектепке арналған оқу бағдарламасы (1-4 сыныптар) (30 пилоттық мектепте сынақтан өткізу үшін сынақ нұсқасы). - Астана, 2015 "білім алушылардың білімін бағалау критерийлерін бекіту туралы" ҚР БҒМ 2016 жылғы 21 қаңтардағы № 52 бұйрығы.

*3) диссертация нәтижелерін іс-тәжірибеде қолдануды ендіру деңгейін талдау.*

Алайда, педагогикалық критерийлері: жүйелілік, қолжетімділік және сабақтастық болып табылатын математика сабақтарында бастауыш сынып оқушыларының оқу жетістіктерін өзін-өзі бағалауға арналған арнайы тапсырмалар жүйесін әзірлеуді көздейтін қорғауға шығарылған Ереже жеткілікті теориялық негіздеме алған жоқ. Зерттеу барысында жасалған және сыналған дидактикалық материалдарда жүзеге асырылатын тапсырмаларды іріктеу және жүйелеу жеткіліксіз дәлелденген және негізделген. Бұл арнайы тапсырмалар жүйесі нормотиптік және психикалық дамуы тежелген студенттердің өзін-өзі бағалауының дамуына ықпал ететіндігі жеткілікті дәлелденбеген.

Алмагүл Жақанқызы Қалықбаеваның «Инклюзивті білім беру жағдайында психикалық дамуы тежелген білім алушылардың оқу жетістіктерін өзін-өзі бағалауды ұйымдастыру» тақырыбындағы ашық қолжетімді диссертациялық

жұмысы негізінде және жасырын дауыс беру нәтижелері бойынша шешім қабылданды: пысықтауға жіберу.

Диссертацияның соңғы нұсқасын және ескертулерге жауаптарды тыңдау 2022 жылдың 30 қыркүйегінде өтті.

*Дүйсенбаева Бибігүл Амангелдіқызының диссертациясы бойынша:*

2) қаралған жұмыстар тақырыптарын талдау;

*Диссертация тақырыбы* – Инклюзивті білім беру жағдайында қызмет істеуге арнайы педагогты дайындау

*Мамандық:* 6D010500-Дефектология

*Ғылыми кеңесшілері* – п.ғ.д., Мовкебаева З..А., философия докторы PhD, Кенжеғалиева М.Д.

*Қорғау 2022 жылдың 28 қарашасында өтті.*

*Жұмыста төмендегідей жаңа және сенімді нәтижелер алынған:*

1. «Инклюзивті білім беру жағдайында арнайы педагогты жұмысқа дайындау» ұғымының мәні негізделіп, айқындалды.

2. Арнайы педагогты даярлауда шетелдік және қазақстандық педагогикалық білім беруді дамытудың қазіргі заманғы үрдістері айқындалды.

3. Кәсіптік даярлау мақсаты (түлек моделі) ретінде СБШ бойынша біліктіліктің әртүрлі деңгейлеріндегі арнайы педагогтердің кәсіптік құзыреттерінің үлгілік тізбесі әзірленді.

4. Инклюзивті білім беру жағдайында арнайы педагогты жұмысқа дайындаудың ұйымдастырушылық-педагогикалық моделі әзірленді, ол мақсатты, кешенді және дәйекті қызмет болып табылады және мақсаттың, әдіснамалық негіздердің, принциптердің, дайындық түрлерінің, педагогтарды даярлау компоненттерінің, педагогикалық жағдайлар мен дайындық нәтижесінің сипаттамасын қамтиды.

2) ғылым туралы Заңның 18-бабаның 3-тармағына және (немесе) мемлекеттік бағдарламаға сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғарғы ғылыми-техникалық комиссияның бақылауымен қалыптасқан ғылымның даму бағыттары мен диссертация тақырыбының өзара байланысы

«Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасын бекіту туралы; ҚР Үкіметінің 2021.10.12 № 726 Қаулысы. Қазақстан Республикасының Білім және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы; ҚР Үкіметінің 2019.12.27 №988 Қаулысы; "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы; "Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы" Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 11 шілдедегі № 343 Заңы; ұлттық шеңбер біліктілік. ҚР Білім және ғылым министрінің 2012.09.28 №444 бұйрығы және Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 2012.09.24. № 373; "Педагог" кәсіби стандарты "Атамекен" Қазақстан Республикасы Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Басқарма Төрағасының 2017 жылғы 8 маусымдағы №133 бұйрығы.

3) диссертация нәтижелерін іс-тәжірибеде қолдануды ендіру деңгейін талдау.

Зерттеудің практикалық маңыздылығы инклюзивті білім беру жағдайында арнайы педагогтардың жұмысқа дайындығының жай-күйін зерделеу үшін диагностикалық құралдарды таңдау; инклюзивті білім беру жағдайында арнайы педагогты жұмысқа дайындаудың ұйымдастырушылық-педагогикалық моделін әзірлеу, "арнайы педагог" кәсіптік карточкасының жобасын әзірлеуде; "Әлемдегі арнайы" жоғары оқу орындарына арналған оқу құралдарын әзірлеу және оқу процесіне енгізу болып табылады және инклюзивті білім беруде даму", "әлемде арнайы және инклюзивті білім беруді дамыту" және "Мамандыққа кіріспе", "волонтерлік қызмет негіздері" пәндері бойынша 1,2 курс студенттеріне арналған бірқатар оқу-әдістемелік кешендер.

Бибігүл Амангелдіқызы Дүйсенбаеваның "Инклюзивті білім беру жағдайында жұмысқа арнайы педагог дайындау" тақырыбындағы ашық қолжетімді диссертациялық жұмысы негізінде және жасырын дауыс беру нәтижелері бойынша шешім қабылданды: пысықтауға жіберу.

Диссертацияның соңғы нұсқасын және ескертулерге жауаптарды тыңдау 2022 жылдың 30 қыркүйегінде өтті.

#### **5. Ресми рецензенттер жұмысын талдау (ең сапасыз пікір мысалдарымен бірге).**

Рецензенттер арнайы және инклюзивті білім беру салаларына үлес қосқан ғалымдарды мақұлдады.

*А. Ж. Қалықбаеваның* диссертациясының рецензенттері бойынша мәлімет:

*Бутабаева Лаура Асқарқызы*-философия докторы (Ph.D), «Ұлттық білім академиясы» ШЖҚ РМК инклюзивті білім беру орталығының директоры. И. Алтынсарин» (Нұр-сұлтан Қ., Қазақстан) (мамандығының шифры 6D010500).;

*Лиходедова Людмила Николаевна*-педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор, А. Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің «Арнайы педагогика» кафедрасының меңгерушісі (Қостанай қ., Қазақстан) (мамандық шифры 13.00.03).

*Б.А. Дүйсенбаеваның* диссертациясының рецензенттері бойынша мәліметтер.:

*Жалмухамедова Әсия Каировна*-п. ғ. к. доцент Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті (Шымкент қ., Қазақстан) (мамандық шифры 13.00.03).;

*Оразаева Гүлжан Серікқызы*-п. ғ. к. доцент, Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетінің Педагогика және психология Жоғары мектебінің деканы, (Алматы қ., Қазақстан) (мамандық шифры 13.00.03).

#### **6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру бойынша ұсыныстар**

- Ғылыми кеңесшілер диссертациялардың орындалуына және уақтылы қорғалуына, диссертацияларды қорғауға қажетті зерттеу жұмыстары мен құжаттардың сапасына ерекше назар аударуы қажет.

#### **7. Философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежелерін алу үшін әзірленген диссертациялардың саны:**

	6D011100-Информатика
--	----------------------

Қорғауға қабылданған диссертациялар	2
Қорғауға қабылданған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО-ның докторанттарынан)	-
Қараудан алынып тасталған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО-ның докторанттарынан)	-
Рецензенттің теріс пікірлері алынған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО-ның докторанттарынан)	1
Қорғау нәтижесі бойынша теріс шешімге ие болған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО-ның докторанттарынан)	-

### Ескерту

Қалықбаева Алмагүл Жақанқызының диссертациясының соңғы нұсқасын қайта тыңдау бойынша:

Диссертацияның соңғы нұсқасы мен ескертулерге жауаптарды тыңдау нәтижелері бойынша, сондай – ақ жасырын дауыс беру нәтижелері бойынша Қалықбаева Алмагүл Жақанқызы 6D010500 - "Дефектология" мамандығы бойынша PhD философия докторы дәрежесін беру туралы шешім қабылданды.

Дүйсенбаева Бибігүл Амангелдіқызының диссертацияның соңғы нұсқасын қайта тыңдау және ескертулерге жауаптарды тыңдау нәтижелері бойынша, сондай – ақ жасырын дауыс беру нәтижелері бойынша Бибігүл Амангелдіқызы Дүйсенбаева 6D010500 - "Дефектология" мамандығы бойынша PhD философия докторы дәрежесін беру туралы шешім қабылданды.

Диссертациялық кеңестің  
төрағасы

*З.А. Мовкебаева*

Мовкебаева З.А.

(колы, аты-жөні)

Диссертациялық кеңестің  
ғалым хатшысы

*Д.С. Хамитова*

Хамитова Д.С.

(колы, аты-жөні)



« 30 » желтоқсан 2022 жыл